

RTU studiju kurss "Kritiskā domāšana un problēmu risināšana"

OR000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0093
Nosaukums	Kritiskā domāšana un problēmu risināšana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Sandra Sprudzāne - Doktors, Vadošais pētnieks
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa mērķis ir sniegt studentiem izpratni par kritiskās un latentās domāšanas nozīmi un funkciju akadēmiskajā kultūrā un biznesa vidē. Kursa gaitā klausītāji apgūst pamata zināšanas par domāšanas rīkiem, attīsta kritiskās domāšanas un argumentācijas prasmes, mācās izmantot radošus problēmu risināšanas paņēmienus.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Sniegt studentiem izpratni par kritiskās un latentās domāšanas nozīmi un funkciju akadēmiskajā kultūrā un biznesa vidē. Zināšanas 1. Spēj parādīt izpratni par kritiskās domāšanas nozīmi un funkciju akadēmiskajā kultūrā un biznesa vidē. 2. Prot demonstrēt zināšanas par domāšanas rīkiem, lai uzlabotu kritisko domāšanu attiecīgajā vadības jomā. Izpratne Spēj parādīt izpratni par kritiskās domāšanas nozīmi un funkciju akadēmiskajā kultūrā un biznesa vidē Pielietošana 1. Prot izmantot kritisko domāšanu un argumentāciju akadēmiskajā un vadības kontekstā. 2. Prot noteikt argumentu veidu, lai labāk novērtētu argumentu spēku. Analīze Spēj izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību. Sintēze Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot. Spēj pielietot apgūto problēmu risināšanas un radošās ideju veidošanas prasmes reālās dzīves kontekstā un reflektēt par personīgajiem mācību procesiem Izvērtēšana 1. Prot piemērot kritisko domāšanu un argumentāciju reālu situāciju problēmām un jautājumiem. 2. Prot atrast un pielietot radošus problēmu risināšanas paņēmienus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Lasīšana un sagatavošanās praktiskajām nodarbībām, balstoties uz lasīto materiālu: Argumentu analīze Loģiskās kļūdu noteikšana Informācijas avotu kritika
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. de Bono, Edward. Serious Creativity: How to be creative under pressure and turn ideas into action: A Step-by-Step Approach to Using the Logic of Creative Thinking. Publisher: Vermilion, 2015. 480 pages. 2. Kahneman, Daniel. Thinking, Fast and Slow. Farrar, Straus and Giroux; 1st edition (April 2, 2013) 499 pages. 3. Lau, Y.F. Joe. An Introduction to Critical Thinking and Creativity: Think More, Think Better: Think More, Think Better. Publisher: Wiley, 2011. 272p. 4. Nosich, Gerald. Learning to Think Things Through: A Guide to Critical Thinking Across the Curriculum. Pearson; 4 edition (January 30, 2011). 256 pages. Papildu/Additional: 1. ter Berg, Timo, van Gelder, Tim, Patterson, Fiona, et.al. Critical Thinking: Reasoning and Communicating with Rationale. CreateSpace Independent Publishing Platform (August 8, 2013). 96 pages 2. Burkus, David. The Myths of Creativity: The Truth About How Innovative Companies and People Generate Great Ideas. Publisher: Jossey-Bass; 1 edition, 2013. 225 pages. 3. Buzan, Tony. Use Your Head: How to unleash the power of your mind. Publisher: FT Press; 1 edition, 2010. 232 pages. 4. Gladwell, Malcolm. Blink: The Power of Thinking Without Thinking. Back Bay Books; 1 edition (April 3, 2007). 296 pages. 5. Thinking: The New Science of Decision-Making, Problem-Solving and Prediction, Edited by John Brockman 6. Tracy, Brian. Creativity & Problem Solving (The Brian Tracy Success Library). Publisher: AMACOM, 2014. 122 pages. Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. Daniel Kahneman: "Thinking, Fast and Slow" Talks at Google. https://www.youtube.com/watch?v=CjVQJdIrDJ0 2. ReasoningLab. Tools for Critical Thinking, Writing and Decision Making https://www.reasoninglab.com/ 3. Fallacy Files. http://www.fallacyfiles.org/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas priekšzināšanas

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads kritiskajā domāšanā Definīcija. Kritiskās domāšanas īpatnības. Kritiskās domāšanas elementi. Spriešana un argumentācija. Kritiskā domāšana un problēmu risināšana. Kritiskās domāšanas nosacījumi. Kritiskās domāšanas spējas un rakstura iezīmes.	4	6	0	0
2. Kritiskā domāšana un loģika Patiesums un pareizība. Patiess un nepatiess. Apgalvojumi: analītiski, empīriski, vērtību. Loģikas pamatjēdzieni. Konsekvence, saistība, līdzvērtība. Loģiskie savienojumi.	4	6	0	0
3. Kognitīvās kļūdas un aizspriedumi. Visbiežāk sastopamās kognitīvās kļūdas. Kā kognitīvās kļūdas ietekmē lēmumu pieņemšanu? Aizspriedumu mazināšana. Emocijas un to ietekme uz domāšanu. Emocionālā inteliģence un lēmumu pieņemšana.	4	7	0	0
4. Informācijas analīze un dezinformācija. Kritiska pieeja informācijas avotiem. Propaganda un manipulācija medijos. Zinātniskās metodes nozīme informācijas izvērtēšanā.	4	6	0	0
5. Argumenti. Premisas un slēdzieni. Argumentu formulēšana, argumentu īpašības. Argumentēšana un spriešana. Induktīvā un deduktīvā spriešana. Biežākās argumentācijas kļūdas.	4	6	0	0
6. Problēmu risināšana un lēmumu pieņemšanas modeļi. Racionālās izvēles teorija. Heiristikas un to izmantošana. Praktiskie lēmumu pieņemšanas modeļi, piemēram, Sešas domāšanas cepures. Grupas domāšana un kolektīvie lēmumi. Grupas domāšanas fenomena bīstamība (Groupthink). Efektīva diskusiju un debatēšanas tehnika.	4	6	0	0
7. Radoša un laterāla domāšana. Tradicionālā un paralēlā domāšana. Kritiska vs laterālā domāšana. Laterāla problēmu risināšana (Edvards de Bono). Radošās domāšanas principi. Ideju inkubācija un ideju ģenerēšana. Radošuma tehnikas.	4	6	0	0
8. Kritiskās domāšanas pielietojums ikdienā un profesionālajā vidē. Kritiskās domāšanas loma darba tirgū. Lēmumu pieņemšana biznesā un vadībā. Ētiskās dilemmas un to analīze.	4	6	0	0
Kopā:	32	49	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1.1. Spēj parādīt vadības zinātnes raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni, no kurām daļa zināšanu atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesijas augstāko sasniegumu līmenim. 1.2. Spēj parādīt attiecīgās vadības zinātnes jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni. 1.3. Spēj parādīt izpratni par kritiskās domāšanas nozīmi un funkciju akadēmiskajā kultūrā un biznesa vidē.	Eseja, diskusijas. Diskusija, grupu darbs.
2.1. Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, māksliniecisku, inovatīvu vai pētniecisku darbību. 2.2. Spēj formulēt un analītiski aprakstīt vadības zinātnes informāciju, problēmas un risinājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. 2.3. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu un padoto tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi. 2.4. Spēj parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu. 2.5. Spēj pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos. 2.6. Prot demonstrēt zināšanas par domāšanas rīkiem, lai uzlabotu kritisko domāšanu attiecīgajā vadības jomā. 2.7. Prot izmantot kritisko domāšanu un argumentāciju akadēmiskajā un vadības kontekstā.	1. Aktivitāte praktiskajās nodarbībās, eksāmens. 2. Prezentācijas; grupu darbs 3. Piedalīšanās diskusijās nodarbībā, eksāmens.
3.1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot. 3.2. Spēj pieņemt lēmumus un risināt problēmas vadības zinātnes jomā. 3.3. Spēj parādīt, ka izprot profesionālo ētiku. 3.4. Spēj izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību. 3.5. Spēj piedalīties attiecīgās profesionālās jomas attīstībā. 3.6. Prot atpazīt un pielietot radošus problēmu risināšanas paņēmienus. 3.7. Prot piemērot kritisko domāšanu un argumentāciju reālu situāciju problēmām un jautājumiem.	1. Aktivitāte praktiskajās nodarbībās. 2. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pedalīšanās praktiskajās nodarbībās un semināros	30
Patstāvīgais darbs (lasīšana un sagatavošanās praktiskajām nodarbībām, balstoties uz lasīto materiālu)	20
Eksāmens (teorētiskie jautājumi, situācijas analīze)	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	